

Cimborona

GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

TARTALOMJEGYZÉK:

Cimkép: Maros vize folyik csendesen... – Szemlér Ferenc: Kórház előtt. Vers. – Benedek Elek: A fejfa. Elbeszélés. – Baumgarten László: Apám. Vers. – Csürös Emilia: Egy mostoháról. Mese. Keresztury Sándor: Bajmár és Jozafát. Mese. – Dsida Jenő: A közös számár. Vers. – Csanády Sándor: Az ördögös kocsis. Történet a régi világból. – Elek nagyapó: Öcsike és Stánci néni. – Virsik Mária: Miatyánk. Vers. – Elek nagyapó kis krónikája. – Heltmann Ervin: Az ifjuság tava. Japán mese. – Benkő Anna: Apró versek -- apró embereknek. – Kertész Mihály: Adomák Fejtörő. – Elek nagyapó üzeni. 0-00-0-0-0-0-0-0-0-0

Ószoár 2
1923

A Cimborát a Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság, Szatmár, adja ki. ○○○○○○○○○○

A Cimborát Kisbaczonban Benedek Elek nagyapó szerkeszti, leveleiteket, rejtvénymegfejtéseiteket az ő címére küldjétek. Elek nagyapó pontos címe: Batanii-mici (Kisbaczon), utolsó posta Batanii-Mare (Nagybaczon) Háromszék megye. ○○○

A Cimborát úgy rendelhetitek meg, ha levelező-lapot irtok Szatmárra, a Cimborai kiadóhivatalának, amelyben kéri a lap megindítását. Ugyanakkor postautalványon küldjétek be egy negyedévi előfizetési díjban 50 leut. ○○○○○○○○○○

A Cimborát csak az az előfizető kaphatja állandóan és pontosan, aki az előfizetési díjak pontos beküldéséről gondoskodik.

A Cimborából szívesen küldünk bárkinek és bárhová mutatványszámot. Aki még nem ismeri Elek nagyapó pompás gyermeklapját, kérjen tőlünk mutatványszámot és mi ingyen azonnal küldünk is. ○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

A Cimborai hetenként, vasárnap, husz oldal terjedelemben jelenik meg és benne minden olvasó megtalálja a maga olvasmányát. A Cimborai apró elemisták számára éppen úgy közli a maga meséit, verseit, humoros elbeszéléseit, mint ahogy gondoskodik a nagyobb diákok és diák-leányok olvasnivalójáról is, akik részére regényeket, ismeretterjesztő cikkeket, komolyabb tárgyú elbeszéléseket közöl. ○○○○○○○○○○○○

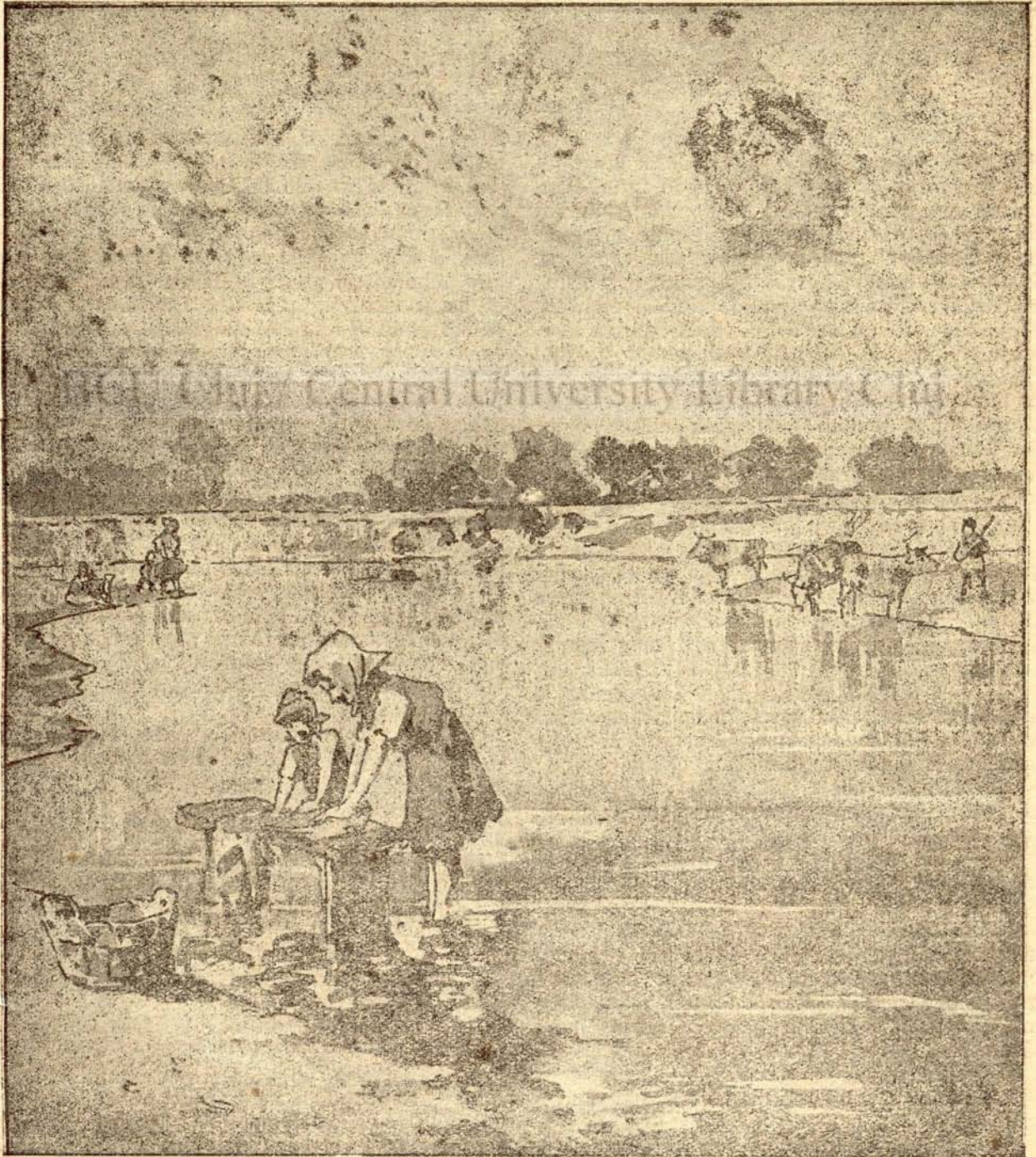
A Cimborát szeressétek, olvassátok, terjesszétek

A Cimborai előfizetési ára Románia területén negyedévre 50 leu, félévre 100 leu, egész évre 200 leu; Csehország területén negyedévre 15, félévre 30 és egész évre 60 csehekrona.

GIMBORA

70 GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Maros vlze folyik csendesen . . .

KÓRHÁZ ELŐTT.

— Irta: **SZEMLÉR FERENC.** —

*Kórház előtt padon pihenve
Gondolkozom az életem:
Oh, mennyi ember jár közöttünk
Bajokkal küzdve, betegen.
Kik boldogan, örömben élnek,
Asoknak száma oly kevés,
De mennyi sok, akit kínokkal
Emészt, gyötör a szenvedés...*

*Szent, égi áldás az egészség,
Drágább, mint minden földi kincs.
Mikor veled van, nem becsüld,
De visszasírod, hogyha nincs.
Oh, nézz körül hát irgalommal:
Szeresd, segítsd a beteget,
És áldjad Istent, szívből áldd, hogy
Egészséget adott neked.
(Brassó.)*

A fejfa

— Irta: **Benedek Elek.** —

Falu végén, domb tetején a régi temető. Ide látszik a tornácra, a fák nyilásai közt felénk szomorkodik egy-két korhadó fejfa. Süppedező sirhalmok s néhány hirmondónak maradt fejfa, 10-20 esztendő még s hire-pora alig marad a temetőnek. Ifju, öreg, szép, csunya: mind, akit ide temettek, porrá lett, nincs már rólok emlékezés, senki sem siratja: Nevük, emléküik elenyészett. Az is porrá lett. Aztán porrá lesznek a fejfák is, eltűnnek a sirhalmok, a föld visszanyeri régi formáját, azt, amikor még nem ide temetkeztek s lesz belőle újra az, a mi volt: szántóföld. A hetediziglen való unoka beleakasztja az ekevasát az ősök porába, hint belé buzaszemet s tán meg sem villan elméjében, hogy a buzaszál őseinek porából sarjadott ki..

Mindezt ahogy elgondoltam és sok egyebet a megsemmisülésről, megtörte a csendet Huszár nagyapó, akinek a lelke ott járt, ahol az enyém. Ott járt a szemé is. Én csak azt a pár fejfát láttam, az ő messzelátó szeme kiválasztott egyet, a legmagasabbat: még mindig a legmagasabb, bár meghajtott egy kissé.

— O, Istenem, nézz oda. Látod-e azt a meghajolt fejfát? Az az én apámé. Megkorhadott a töve, bizonyosan megkorhadott. Jön egy nagy szél s kidől. Meglásd, hogy kidől.

Szorongva nézett rám, akart még valamit mindani; könnyü volt leolvasni az arcáról, hogy mit.

— Ne engedjük, hogy kidőljön, ugy-e, nagyapó, ne?

— Ne, fiam, ne.

Ott ültek körülöttünk a gyerekek s közrefogták nagyapót, hogy beszéljen nekik a „máská“ nagyapjokról. Ugy-e még magasabb szál ember volt a nagyapónál is? Rózsapiros volt-e az arca, mint a nagyapóé? Igaz-e, hogy háromszor járt ki Franciaországba, hadakozni a franciákkal?

Ott fogta meg a szót Huszár nagyapó a franciáknál.

— Bizony, háromszor volt ki a franciára.

Szép rózsapiros volt az arca. Nem volt olyan magas mint én, de erősebb. Zömök, vállas ember. Hirtelen lobbanó, hamar csendesedő. S nos, lássátok, a sok hadakozásban megőrizte az Isteni gondviselés: kétszer surolta golyó, egyszer a köpenyegjét, egyszer a csákóját. Am egy alkalommal szinte ütött az órája. Rohamot futtak, nosza, rajta, neki a franciának, ember emberrel állott szembe, ahogy a szerencse hozta: erős gyengével, gyenge erőssel, az erős még erősebbel. Máska nagyapátoknak egy Góliát jutott. — No, szervusz világ, — mondotta magában Máska nagyapátok — most fübe harapok. Mit csináljon? A francia nagyot kiállított; kujon! s abban a szempillantásban le is csapott a kardja. Le ám s ketté vágta a — levegőt. Feléje csap apámuram is, de az átkozott franciája tréfára vette, megragadta a kardot, hogy kicsavarja apámuram kezéből. De többet ésszel, mint erővel: hirtelen csavarintott a kardján s úgy lenyisszentette a bolond francia kezét, mintha ott sem lett volna. Arra nagy sebesen még egy vágást neki s lefordult a lova hátáról. Így ölte meg a küsdég székelly huszár a francia Góliátot.

Tapsoltak, éljeneztek a gyermekek, mintha szemök láttára folyt volna le az élet-halál harc.

A fejfán volt is valami vers arról, hogy mely sokat hadakozott s a sok hadakozásban egy sebet sem kapott, de már el sem lehet olvasni: az idő megemésztette a betűt.

— Hátha nem? jegyezte meg egyik fiu. Újra festjük a vonásokat s szépen kikerekednek a betűk.

Köny csillant meg nagyapó szemében.

— Ó, ha még egyszer elolvashatnám! Olyanformán kezdődött:

Idégen országban sokat hadakoztam,
Sok hadakozásban egy sebet sem kaptam.

— Tovább?

— Nem tudom, nem. Hiába erőltetem meggyengült emlékezetemet. A véletlen halálról volt még szép versezet. Mert lám ki hitte volna?

A sok hadakozásban velem volt az Isteni gondviselés, aztán idehaza, a szülőtte földjén hosszú öregséget ért, s egyszer csak mi történt? Befordul a kapun egy bika nagy bömböléssel. A szarvával turta, hányta a földet. Aztán felvette a fejét, végig ment az udvaron, egyenesen az istállóhoz. Ott állott máska nagyapátok az istálló előtt. Mire kiszaladhattam a házból, látom, hogy az öreg ember fölkap egy vasvillát s elállja az ajtót.

— Vissza, hé! — kiállt s nekiszegte a vasvillát.

Hetven esztendő nyomta a vállát, s azt hitte, hogy még mindig fiatal erejében van. Pedig csak a bátorsága volt a régi, az ereje már nem. A bikát ugyan ledöfte, de abban a pillanatban elterült a földön apámuram is. Halva találtuk. Merthogy szégyenlette visszahuzódni az istállóba, életével fizetett.

Mondták a fiúk: — Mi is így tettünk volna!

— Hát ti? — kérdezte nagyapó a leánykákat.

— Mi meg bebujtunk volna a jászol alá.

— Na, ezt éppen gondolám, — mosolygott nagyapó.

Derűsre vált az emlékezés, s most már nem volt maradásunk: mentünk a temetőbe. Előre szaladtak a gyermekek, vittek magukkal valami fekete festéket, ecsetet: ők majd kifestik a régi irást. Mire mi oda értünk, mind ott guggoltak az elfeketedett, korhadó fejük körül. Nekigyult arccal jelentették: kijött már az első sor. Nézze, nézze, nagyapó: „Idegen országban sokat hadakoztam“.

Leültünk a szomszéd sirhalomra s néztük, mint világosodnak meg egyenként a betűk. Olyan szépen, olyan ragyogó feketén, hogy azt leolvashatta a vén huszár is a magas menyországból. Olvasta is bizonyosan, mert lehetetlenség, hogy elkerülte legyen a figyelmét: mi történik az ő sirja körül. Látni véltem az öreget, amint eltűnődik oda fent s megcsóválta a fejét. Miféle gyerekek pingálják az ő fejfáját? Hát az az öreg ember vajjon ki ott a másik sirhalmon? Talán csak nem az ő fia? Fiatal, szép szál ember volt, amikor ő meghalt, most már öregebb, mint ő. Szinte az apja lehetne. De hosszú öregséggel áldotta meg az Isten! Hosszabbal, mint őt. Igen, ez az öreg ember, ez a csöndesen siró öreg ember az ő fia. De kik azok a különös ruhájú gyermekek? Ilyenformákat ő Párizs városában látott. Azoknak is hosszú strimfli volt a lábukon, meg papucs. Sehogysem tud eligazodni. De szerencsére, arra vetődik az ő kedves, sokat emlegetett kapitánya, Splényi báró.

— Min tündödl, István?

— Nézzen csak le, vitéz kapitány uram. A fejfám körül egy csomó gyermek. Velök a fiam, meg egy ur. Hogy kerülnek ezek ide? Talán csak nem jöttek Franciaországból?

Nagyot nevetett Splényi kapitány:

— Hej, fiam, nagyot fordult a világ, amióta mi felváltattunk a mennyországba. Azok a gyerekek a te máska-unokáid. Nézd azt a fiút, aki festi a fejfádat. Kerek száz esztendővel született később, mint te.

— Ó, édes jézusom! Ne tréfáljon kapitány uram!

— Ilyen-olyan adta, mikor tréfáltam én? Hát ki törődne a te fejfáddal, ha nem a véredből való vér?

Mintha egy pár csepp hullott volna le az égből. Vajjon, nem a vén huszár könnye-e?

És kikerekedett mind a négy sor, annyi, ahányat rámeteszt a poétás fejfaragó, — aki ugyan ki lehetett?

Idegen országban sokat hadakoztam,
Sok hadakozásban egy sebet se kaptam.
Sok számos esztendőt éltem e világon,
Véletlen történet okozta halálom.

Es jön a név. S az évszám.

— Így volt úgy-e, nagyapó?

— Így, fiam, így, áldjon meg az Isten. Könnyebb lesz a halálom.

(Kisbáczon.)

A P Á M.

— Irtó: BAUMGARTEN LÁSZLÓ. —

Sok elfelejtő reggelen
Ébred velünk, mint régen, régen...
A lépte lágy és nesztelen
S már ott terem a pitvaron,
Előttünk ül a karosszéken.
És akkor szólnunk kellene,
De jó szavunk a szánkra fagy:
Ő nincs velünk, csak szelleme.

Sok hangos, hűvös nappalunk
Nem látogatja. Am ha néma,
S nem zajba csap a halk szavunk,
Sok léha gondunk úri el
Az asztalához ülve néha.
És akkor szólnunk kellene,
De jó szavunk a szánkra fagy:
Ő nincs velünk, csak szelleme.

Sok éjszakát velünk sir át.
(A szenvedést még most is áldja
S a szenvedése most is áld.)
Ugy simogat a jobb keze
S mi szólnánk, szólnánk úgy hozzája,
Hissz könnyezik a két szeme,
— De rémes éjbe tűnik el:
Nem volt velünk, csak szelleme.

(Gyulafehérvár.)

A CIMBORA 1923. évének első félévében megjelent összes számai díszes kötésben kaphatók. A

400 OLDALAS

kötet ára 120 leu. Az összeg előzetes beküldése ellenében vagy utánvét mellett szállítja a Cimbora kiadóhivatala ○○○○○○○○○○ Szatmár.

Egy mostoháról.

— Irta: CSÜRÖS EMILIA. —

Nővérke 7 éves volt, Öcsike három. Szorosan átölelték egymást a kis ágyban és csak Öcsike szipogása hallatszott. Nővérke suttogva beszélt, beleszorítva arcát Öcsike kócos hajába, de neki is keserű volt a szive s a szájaszéle úgy fájt a rángató sirástól.

— Ne sirj, Öcsike! Tudod, anyuka is mindig azt mondta, hogy nem szabad sirni!

Öcsike nagyot nyelt, és mint tulfűtött kázanban zakatolt gyenge mellecskéjében a sirás.

— De Nővérke! Hallod, hogy esik odakint az eső? Ó most fázik! — Anyuka fázik!

Erre már Nővérke, az okos, komoly Nővérke sem tudott felelni, hanem odaszorította arcát Öcsike fejéhez és összefolytak a könnyeik. Addig sirtak, amíg könnyes szempillájukat lecsókolta egy szelid álomtündérke.

Anyuka megfázott odakint a sok-sok fehér virág alatt a temetőben.

*

A gépirókisasszony szomoruan, fáradtan kopogtatta halvány ujjával a zörgő gépet, közben kinézett a piros ablakon. Sárguló akácfa busult az utcán, pedig még csak június volt. Erzsike szomoruan nézte: „De egyformák is vagyunk mi ketten te szegény városi akácia! Téged is a por, a lárma öl meg, engem is az fog megölni“. Az akácfa, mintha értené, csendesen bólogat: „Ugy van! Ugy van!... Te is falun nőttél fel... az én hazám is ott van.“

De egyszercsak vendég érkezik. Komoly, fekete ruhás ember, aki meleg szívvvel, de őszintén beszél: — Hagyja itt az irodát, Erzsike és jöjjön velem! Igaz, hogy öten vannak a fiókák, de puha meleg a fészek és én örökre maga mellett leszek. És oly szép az a mi kis akácfas falunk! Megfogja látni, boldog lesz... boldogok leszünk!...

Erzsike gondolkozott: Szegény kis fiókák, de hideg lehet a párnátok szerető csók nélkül!... És már határozott is: Megyek!

*

Nővérke és Öcsike megint összebujtak. Az öreg Irina a konyhában font, és Öcsike félt az ágyfiókban aludni, felmászott Nővérkéhez a rácsos ágyba. A függönyt nem huzták le és besütött a hold.

— Öcsike! Holnap jön az új anyuka!... Örülsz?

— Van új anyuka?... Hol van?...

— Holnap jön apukával!

— Holnap jön apukával?...

Öcsike fejébe nem megy a dolog... Viszszajön anyuka?... És már nem fog többé fázni?... És édesen mosolyogva odabujik a Nővérkéhez. Nővérke nem felel. A szive igen fáj, és a holdtündérkéket nézi, akiről anyuka

mesélte, hogy beleskelődnek az ablakon, az alvó gyermekekre és híreket visznek fel az anygalkáknak meg a Jézuskának. Azért kell jónak lenni, ha a hold süt!... Nővérke jó akart lenni és erősen leszorította a szemét de azért mégis egymás után gurultak végig arcán a meleg könnyek...

Másnap szép ruhát adott rájuk az öreg Irina, és a testvérek is mind hazajöttek a rokonoktól. Csak nézték egymást, félték, fáztak, mindenhonnan anyuka hiányzott... Pedig nem is beszéltek róla. Hiszen olyan régen vannak már távol és ott a szomorufűzfák alatt már olyan sokszor hervadtak el a kis kerti virágok...

Végre kocsi áll meg a ház előtt. Apuka jön és vele az új anyuka. Öcsike szájába kapja az ujját és úgy nézi. A többiek is félénkek, kíváncsiak, de egyszercsak mintha napsugár ömlene dermedt szivecskéjükbe... az új anyuka ölébe kapja Öcsikét és kacagva csókolja valamennyit. Ők meg versenyeznek abban, hogy ki férközzön közelebb hozzá. Mintha a nap süttött volna fel zivatar után, úgy érzi Nővérke, pedig már este van.

Öcsike ma este nem fél. Mosolyogva alszik a fiókban, görcsösen magához szorítva egy piros orru pojácát, az új anyuka ajándékát. Nővérke nem tudott aludni. Imádkozott. „Anyukám édes! Te ott vagy az Istenkénél, kérd meg, hogy ne haragudjon ránk, ha rosszak vagyunk. És azt is mondd meg, hogy köszönjük az új anyukát! Ugy-e, te kérted az Istenkét, hogy küldje őt nekünk? Ugy-e, drága anyukám? Mert te vagy a legdrágább, de ő is olyan édesen kacag! Mindig téged foglak a legjobban szeretni de ő is olyan puhán igazítja meg a takarónkat, mint te szoktad, mint amikor te is köztünk voltál...“

A holdtündérkéék szárnyukra kapták Nővérke imádságát és meg sem álltak vele az Istenke arany zsámolyáig. Ott ült anyuka is. Az új anyuka meg addig hallgatta a fiókák pihegését, amíg ő is elaludt mosolyogva, mintha ő maga volna a hatodik fióká.

Az igazi anyuka meg egy holdtündérke vezetésével lerepült az égből és megállt az új anyuka ágya mellett. Csak nézte, nézte, aztán megcsókolta a homlokát és a kezét.

Reggel későn ébredt az egész fészek. Már az őszi nap is beragyogott az ablakon. No hiszen volt is nyüzsgés-mozgás! „Hurrá, gyerekek! Elaludtuk a reggelt! Mindjárt dél van. Hamar munkához!“

És senki sem tudta, miért ragyog úgy az új anyukának a homloka és miért olyan édes a kezének a cirógatása...

(Kolozsvár.)

Bajmár és Jozafát.

— Irta KERESZTURY SÁNDOR. —

Bajmár, Vigságország királya, a világ legfurfangosabb emberének tartotta magát. Voltak ellenségei, — hiszen országának szomszéd-ságában alig volt ország, melynek fejedelme ne neheztelt volna reá — de azokat olyan kör-montfont ügyességgel győzte le, hogy róka-esztől már előre félték. Furfangjának legnagyobb diadala az volt, hogy ellenségeit soha-sem fegyverrel verte le és háboruit egyetlen csepp vér nélkül vívta meg.

Egy napon Bajmár összehívta az összes bölceket országából és a következő szavakat intézte hozzájuk:

— Titeket bölcseknek tart a nép. Mondjátok meg nekem, melyik a legszebb emberi erény?

A bölcsek egyszerre kiabálták:

— A furfang!

Bajmárnak igen jól esett a válasz, intett kincstárnokának, hogy osszon szét egy láda aranyat köztük.

— Emlegessétek meg — fordult kis idő múlva a bölcsekhez — hogy a világ legokosabb emberénél voltatok egyszer vendégségben.

Amikor a bölcsek már oszlólélben voltak, előlépett közülük egy fiatal, gyerekarcu legény. Arca sápadt volt és ruhája rongyos, látszott rajta, hogy messziről jöhetett a fővárosba. Savanyu és elkényszeredetten bicékelte a király elé.

— Bajnár, te csalódsz és azért az aranyért, amit nekik adtál, ezek az emberek is becsapnak, — szólt a királyhoz mélyen meghajolva és a nekijutott aranytallért a király trónusának lépcsőjére tette. — Te nem vagy a világ legbölcsebb embere...

A királynak arcába szökött a vér:

— Mit beszélsz, kölyök? Hiszen még azon kellene járjon az eszed, hogyan lopjad el, anyád kamrájából a lekváros kenyeret!

A fiatal tudós elmosolyodott:

— Megismételni is merem: te nem vagy a világ legokosabb embere.

— Miért nem? — kérdezte mogorván a király.

Jozafát — mert így hívták a fiatal tudóst — levette kalapját, zsebéből kendőt kotorászott elő és homlokáról letörölte a verítéket.

— Azért, — felelt aztán — mert a világ legokosabb emberének senki sem nevezheti magát.

— Tehát ezt mered állítani, hogy nálam-nál furfangosabb embert is ismersz?

— En igen.

— Itt vagyok mingyár én is egynek.

A király szörnyűködött és bosszankodott is egyidőben:

— Tudom, — kapirgált botjával a porban Jozafát.

— Nos, meglátjuk. Ha be nem tudsz csapni, vedd tudomásul, hogy fejedet vétetem.

Jozafát megint mosolygott és ez Bajmárt még jobban felbőszítette. Hogy akad ember, aki az ő képességeit kétségbe meri vonni. Nem csoda: ehhez igazán nem volt hozzászokva, a többi tudósok ugyanis azért a néhány tal-lérért, melyet ilyen látogatáskor kaptak, égis-feldicsérték.

Amikor szobájába tért, nem birt megpi-henni. Elnyújtózkodott a szoba hűsén, gondol-kozóba esett és arra a meggyőződésre jutott, hogy Jozafátnak igaza van. Lelke mélyén csak-hamar megszólalt a másik hang:

— Nincs igaza. Engem még senki nem győzött le... Megállj, nyomorult, fejedet véte-m, ha vesztesz...

Azzal megindult az istálló felé. Nem ta-lálta ott a lovászt, megkereste, majd amikor az előkerült, így szólt hozzá.

Nyergeld fel az almásderes lovat, de jól, mert messze megyek. Mindenki idehaza marad, ma egyedül akarom a sétalovaglást elvégezni.

A lovász úgy tett, ahogy gazdája paran-csolta. Felnyergelte a lovat, megfésülte a csó-tásokat, a szerszámokat letörölgette, aztán elő-állott. Amikor délceg gazdája fellépett a ken-gyelbe, olyan gyönyörködve nézett rajta végig, mintha a saját gyermeke lett volna: fiatal alakja hajlott, mint a gyenge fűzlavessző. A bucsuzkodásig csak türtőztette magát a lovász, ekkor azonban nem állotta meg, hogy oda ne mondja:

— Talán mégis jó lenne, ha nem mennél egyedül, nagyur? Ilyenkor ősszel korán besö-tétedik s egyszer csak arra ébred az ember, hogy meglepi az este...

Bajmár felszegte fejét és dacosan felelt:

— Egyedül akarok menni.

Es elindult lassan lépkedve a városból kifelé.

Két mérföldnyire az ország fővárosától erdő feküdt, melyről azt beszéltek, hogy a bo-szorkányok lakóhelye. Mire ideért a király, akkorra már lova és maga is kifáradt. A ló háta habzott a nyereg alatt és a veríték úgy csorgott róla, mint a vizesés. Az erdő sarkán visszarántotta a kantárszárát.

— Megállj, Mirza, pihenjünk egy kicsit.

Néhány pillanatig nem mozdultak. A ló prüszkölt és kapált, ő pedig leborult tajtékos nyakára, veregette és úgy lihegett. Már alig néhány kőhajításnyira volt az ó-kúttól. Odáig szokott mindig elmenni és onnan visszafordult. Néha le is kuporodott kávjára és elgondolko-zott, most azonban, amikor tovább akart in-dulni, lova egy tappodtat sem mozdult. Előbb szépen kezdte, majd kiabált, végül a lovaglóló-

vesszőhöz folyamodott, de Mirza nem mozdult, hanem egyállóhelyben kapált, nyerített és prüszkölt.

Bajmár most türelmetlenül feltekintett s im, előtte, az ut porában, koldus fetrengett és segedelemért könyörgött:

— Ha Istent ismeresz, segíts rajtam. Erre járt egy lovas csapatod és nézd, milyen lelketlenül kifogtak rajtam... Egyik legény duhaj-ságból turbánomat — melyet szegény megboldogult apámtól örököltem — a fára dobta... Nyomorék koldus vagyok, az Isten is megkönyörülne rajtad, ha lehoznád.

Szava reszketett, el is akadt. Torkát és szívéit a legsötétebb fájdalom szorongatta. Bajmár először mogorván nézett végig rajta, amikor azonban tehetetlenségét és a görbe mankóra támaszkodó vezna alakját megpillantotta, megsajnálta.

— Lehozom a kalpagodat — ráncolta össze homlokát s azzal nem is gondolkozott sokat, leugrott a nyeregből, lovát az ut oldalára csapta s a következő pillanatban már a fatörzs közepe táján kuszott felfelé: Lába kigyózdó mndulatokkal fonódott a fatörzs oldalára, teste pedig úgy hajlott az ágak után, mint a macska.

A koldus feltápáskodott az ut porából és tágranyilt szemmel bámult utána. A turbán pánt-

likáját lebegtette a szél, mintha rontás végett akasztotta volna oda valaki. Közben a ló is belemelegedett a legelészésbe. A koldus nézte, nézte a felfelékuszó királyt s amikor az már majdnem elérte a turbánt, felpattant a lóra elvágtatott. Volt egy jó kőhajításnyira, amikor visszakiáltott:

— Becsapott Jozafát!...

Bajmár reszkető inakkal, leforrázva szállott le a fáról. Elszontyolodott sóvárgással nézett lova után. Jozafát azonban, amikor gondolta, hogy Bajmárt már jól megijesztette, visszafordult és ezekkel a szavakkal adta vissza a lovat:

— Most már elhiszed, hogy nem vagy a világ legokosabb embere?

— Elhiszem, — szegte le fejét a király.

— Nyugodj meg, Bajmár, — vigasztalta tovább a „koldus“ — ezt senki sem mondhatja el magáról. De jól van ez így...

A király igenlően bólogatott és attól kezdve sohasem tartotta magát a világ legokosabb emberének.

(Nagyvárad.)

A CIMBORA

első félévi BEKÖTÉSI TÁBLÁI elkészültek. A csinos és tartós bekötési táblái ára 30 leu és 5 leu postaköltség.

A közös számár.

— Irta: DSIDA JENŐ. —

Távozzatok, tarka gondok!
Cimboráim, mesét mondok,
Legyetek hát figyelemmel!

Vol egyszer egy öreg ember,
Aki — midőn megérezte,
Hogy halála nincsen messze, —
Három fiát előhívta
S ily szavakkal szólt hozzájuk:
„Öregségét már nem bírja,
Halni készül ősz apátok.
Gazdagságom, pénzem nincsen,
Csak egy számár minden kincsem;
Azt szívesen hagyom rátok,
De kikötöm: jól tartsátok,
Etessétek, itassátok!“
Ezzel fejét lehajtotta
S elment örök nyugalomra.

A testvérek meggyeztek,
Hogy sorban, — mintkövetkeznek, —
Veszik hasznát a számárnak.

Legidősebb mindjárt másnap
Két mázsát tett a hátára,
Kihajtotta a vásárra,
Kegyetlenül ütlegelte
S hozzá folyton énekelte:
„Szénával, szalmával
Miért etetnélek?
Van két öcsém, akik
Jól tartsanak téged.“
Élete jobb aztán sem lett,
Még a vére is kiserkedt,

Olyanokat ütött rája
A közbülső gonosz bátya,
De enni, bár holtra fáradt,
Ő sem adott a számárnak:

„Szénával, szalmával
Miért etetnélek?
Van öcsém meg bátyám,
Eltartanak téged.“

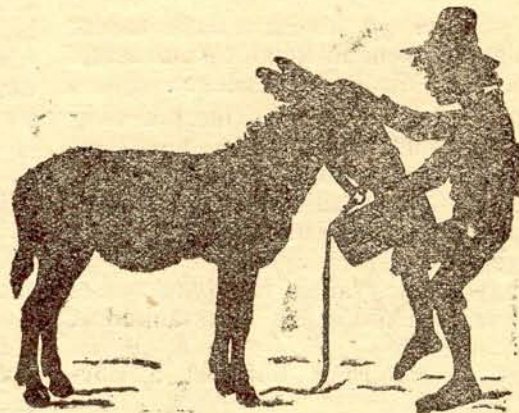
Harmadnap a legkisebbik
Dolgoztatta szomjan-éhen,
Pirkadattól késő estig
Szántóföldön, mezőn, réten
S mikor enni került sorra
Ő is csak azt hajtogatta:

(Szatmár, 1923. szeptember hó.)

„Szénával, szalmával
Miért etetnélek?
Elég, ha bátyáim
Jól tartottak téged.“

Szegény számár megsokalta
A csufságot, melyet rajta
Ezek hárman elkövetnek,
S búcsút mondott az életnek.

Szomorú a mese vége,
Könnyeinkeket öntsük érte,
S vonjuk le a tanulságot:
Közös jószág sosem áldott.

Az ördögös kocsis.

(Történet a régi világból.)

— Irta: Csanády Sándor. —

Hajdanában, amikor még hire-hamva sem volt a Budapestről Fiuméba vezető, meg a többi hatalmas vasuti vonalaknak, élt Tolnanémediben egy hatalmas, dugdagdag ur, Simon Rudolf. A birtokát egy hétig nem tudta még kocsin sem bejárni, meg nem is próbálta. Azt sem tudta, hol kezdődik, meg hol végződik. Nem is volt rá kíváncsi. A legszebb fehér gulyája, a leggyönyörűbb ménese, a legnagyobb kondája neki volt; a juhnyáját meg hét vármegyében irigyelték.

Mégis leghiresebb volt az ő kocsisa, Pilisi János.

Abban a régi világban éltek ők, amikor még pandurok őrködtek az emberek élet- és vagyonbiztonságára. Abban a régi, jó világban, amikor hol a pandurok kergették a betyárokat, hol meg a betyárok a pandurokat. Egymást azonban ritkán fogták el.

Tolnanémedi messze vidékén Simon Rudolf, a mérhetetlen haragu és keményszivű szolgabíró osztott igazságot a rendbontóknak és uralkodott királyi hatalommal minden teremtet lényen, eleveneken és holtakon.

Gyakori szokása volt, hogy az elébe vitt embert kihallgatás nélkül a legcsikorgóbb hidegben egy szál ingben kikötötte háza elé. Ha kérdezték, hogy miért:

— Hogy könnyebben valljon majd, — volt rá a kegyetlen válasz.

Persze, ezt sem igen merte más kérdezni tőle, legfeljebb egyik-másik szolgabírópajtása, vagy Pilisi János, a kocsis. Nem is kocsis, hanem a parádés kocsis, mert Pilisi János volt nemcsak a Simon-uradalom első kocsisa, hanem Tolna, Baranya, Fejér, Veszprém és Somogyvármegyében, tehát öt vármegyében a kocsisok királya vala.

Mindenkit rettegésben tartott Simon Rudolf, lett-légyen bűnös az illető vagy sem. Egyedül Pilisi János nem félt, bármennyire hánya is a szikrát Simon Rudolf rettentően villogó szeme.

Ennek pedig félelmetes oka volt. Mi? Azt mondták Pilisi Jánosról, hogy az ördögökkel cimborál. Rudolf ur, negyvenhat falunak és pusztának rettentő basája ugyan, nem hitte el Pilisi János illetén tehetségét, mégis sokszor kénytelen volt meghajolni János parádés kocsis aka-

rata előtt. És szó, ami szó, néha-néha még a háta is megborsózott Rudolf urnak, amikor János kocsis ki-kimutatta emberfeletti hatalmát.

És minél jobban öregedett az ur is, meg a kocsis is, annál többször cimborált Pilisi János az ördöggel. Utoljára annyira veszett hire lett az urnak is, a kocsisnak is, hogy a két fekete ló amikor végig száguldott a falukon, az emberek keresztet vetettek s ijedten kapták be fejüket a kapuk mögé.

Mint fentebb meg vagyon irva, abban az időben nem jártak még vonatok. Simon Rudolfot hivatalos kötelessége mégis hol egyszer, hol másszor kiszólitotta sokat megátkozott kúriájából. Ezuttal Pestre hívták fel, ahol nagy nagy ünnepélyre készültek, merthogy érkezik a király.

Ki is adta Simon Rudolf a parancsokat az utazással kapcsolatos teendőik legpontosabb végrehajtására, nem hagyván el borzalmas fenyegetéseket János kocsis irányában sem, ha valami módon netán megfélemednének magáról, kocsis-mivoltából eredő kötelességeiről. Azután pedig a tornácról belekiabált a messze kéklő erdőbe, az ott rejtőző betyároknak, hogy jól viselkedjenek, amíg oda lesz, mert különben pecsenyét süttet belőlük. A betyárok nem hallották ugyan Simon ur bömbölését, de megérezték ők a fenyegetést anélkül is. Szinte összebb bujtak önkénytelen megrebbenéssel a zizegő lombok között.

Bezzeg, oda se hederített János kocsis a káromló fenyegetésekre, hanem estétől mulat Szendrei Bálint kocsmájában, pedig már-már virrad. Simon urat, negyvenhat falu teljhatalmu urát meg eszi a méreg, dül-fül veszett dühében, majd összeomlik a ház bömbölő hangjától:

— Felakasztatom! Előbb megnyuzatom! Elevenen paprikást főzetek belőle! Hét órára Pesten kell lennem! Megmondtam a gazembernek, az ördög cimborájának! Már négy óra éjjel után! Pest meg egy napi ut!

De hiszen ordíthat a nagy hatalmu Simon Rudolf, Pilisi János fülebotját sem mozditja a fenyegetésekre, pedig ugyancsak sűrűn mennek hozzá az ijedt cselédek.

— Fogjon be Nagyabajszú Péter! — adja ki a parancsot Simon Rudolf ur.

kaucsuk talp és

sarok tartósabb és olcsóbb a bőrnel.

Bemegy az istállóba Nagybajuszú Péter. Alig hogy beteszi a lábát az istálló küszöbén, a lovak szörnyű rugdalózásba kezdenek. Nincs emberfia, aki közel merne menni, mert rögtön levágnák a dühös paripák.

Simon Rudolf kétségbeesetten szalad az udvaron fel s alá; nincsen segítség. Az istállóba még ő sem teheti be a lábát, mert annál jobban rugnak-kapálnak a megvadult lovak.

Mit tehetett egyebet Simon Rudolf, átüzen a mulató Pilisi Jánosnak, hogy legyen szives hazajönni, már nem haragszik, sőt nagy ajándékkal tünteti ki, csak fogja be a lovakat.

— Ez már emberséges beszéd! — Mondja Pilisi János és üríti poharát.

Alig egy-két pillanat, a lovak ott állanak a batár előtt.

Jóformán ki se fordulnak a kapun, a hátulsó jobb kerék kiesik és nagyot karikázik. Pilisi János sem veszi tréfára a dolgot, visszafordul és a kerék visszakarikázik a helyére. Ezután a kis kellemetlenség után, ami ugyan Pilisi Jánosnak fel se tűnt, megindulnak Pestre és aki hiszi, hiszi, aki nem hiszi, nem hiszi, reggel nyolc órára Pesten voltak.

Bizony, ördög járt azzal a Pilisi Jánossal.

Amint robognak a Hatvani-utcában, egy kapu előtt hirtelen megállnak a lovak, mintha gyökeret vert volna a lábuk. A kapuban egy ismerős dégi kocsis, a Festetics gróf kocsisa nagy pálkás üveget nyújtogat Pilisi János felé:

— Gyere, János öcsém, igyál előbb, azután tovább engedlek.

— Eressze el a lovaimat, István bá', mert rosszul jár.

Szörnyen röstelte a dolgot Pilisi János, hogy éppen amikor legjobban kellett volna tova robogni, akkor babonázza meg a lovait ez a vén Gulyás István. Csak könyörgött egy ideig Pilisi, mert hát azt nem tehetette, hogy leszálljon a bakról pálkát inni, amikor az ur is bent ül. Másrészt István bácsinak sem akart ártani, hát csak kérlelte tovább:

— Eressze a lovaimat, István bá'!

— Nem én, öcsém!

— Nohát majd elereszti egy szempillantás alatt, — kiált fel szikrázó haraggal Pilisi, s egyszerre csak ostorával a feje fölött háromszor visszafelé karikáz, a végén nagyot cserdit s abban a szempillantásban Gulyás István úgy a földhöz vágja magát, hogy csak úgy döngött belé a föld, a lovak meg tovarobognak a batárral. Pilisi meg bosszusan dörmögi:

— Én is tudok valamit. Ezek a vén kocsisok ugyancsak elbánnának az emberrel, ha úgy hagyná magát!

Egy hétig maradtak Pesten. Gazda is, kocsis is jól kimulatatták magukat. Végül is meglaposodott erszénnyel hazaindult Simon Rudolf, negyvenhat falunak teljhatalmu ura. Otthon is voltak iziben, alig hogy egy szivart végig szítt Simon Rudolf.

Amint közelednek az ősi kúria felé, látják ám Pilisi János, hogy a kapu zárva, de azért egy pillanatra sem csendesíti a lovait, hanem uccu neki, berépül lovakkal, kocsival a kapu tetjén, pedig a kapunak még fedele is volt, hát azon keresztül. A batár megáll a tornác előtt épségben, egészségben. Simon Rudolf meg majd halálra dermedt, amikor repültek a kapun keresztül, pedig hát még hajszála sem görbült meg, annál kevésbé törött össze valamelyik oldalbordája.

Hanem az egyik ló abban a pillanatban összerogyott, amint megállt a hintó az udvarban. El is ordítja ám magát Simon Rudolf:

— Te gézengúz, te országos zsvány, megdöglesztetted a lovamat!

Pilisi János csak az egyik szájaszögletéből szól csendesen:

— Megdöglött az a ló még Pesten, tekintetes uram, de hát két lovon akartam hazajönni, hát úgy is jöttem.

— Ördögöd van neked, Pilisi János, — szólt megborzongva az ur, negyvenhatfalu félelmet nem ismerő, teljhatalmu ura.

— Az meglehet, tekintetes uram.

— Hát szent igaz, hogy ördög van benned!

— Mondták azt mások is.

El is vitte az ördög egyszer Pilisi Jánost. Alig két hét múlva holtra meredve hozták haza a bakon búsan, szomorúan a máskor szinte tüzet okádó, sárkánytermészetű lovak.

Ugy látszik, ő is kötődött valamelyik ördögös kocsisal s úgy járt, mint vele az öreg Gulyás István.

Egy reggelre meg Simon Rudolfot találták az ágyban átlótt koponyával s egy csepp vére sem folyt. Mintha aludnék, csak a szive állt meg.

Hej, de sok ördögös uraság, meg sok ördögös kocsis élt abban a régi világban! De meghaltak mind. Elvitte őket az ördög.

(Sárbogárd.)

Csehszlovákiai előfizetőinkhez!

A Cimbora kiadóhivatalának Csehszlovákiában a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál van számlája, amely számla javára az előfizetési díjakat cseh koronában az alábbi pénzüzeteknél lehet befizetni:

Beregsas: Beregmezei Gazdasági Bank r.-t.

Helmecz: Bodroghközi Bank r.-t.

Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.

Ilava: Illavai Hitelbank.

Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.

Michalovce: Nagymihály kereskedelmi és hitelbank r.-t.

Mukacevo: Beregmunkácsi bank r.-t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.

Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.

Nove-Zámky: Ersekújvári Népbank r.-t.

Presov: Eperjesi Bankegylet.

Roznava: Rozsnyói Bank r.-t.

Sevljus: Nagyszőlősi Hitelintézet.

Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.

Trencin: Trencsényi Hitelbank r.-t.

Öcsike és Stánci néni.

Stánci néni, Öcsikéék kitartó és hosszulejárata látogatója, a nagyészü Pufi kutya tulajdonosa, a szorgalmas zongoraművész nő stb. stb. Stánci néni mondja, az idén Kisbaczonba is utána ment Öcsikéék családjának. Öcsike édes apja ugyan udvariasan megírta neki, hogy itt Nagyapóka házában sokan vannak, nem is ő a házigazda, még nem is láthatják el illő kényelemmel – de Stánci néni azt felelte, hogy ugyanis régóta szeretné megismerni Elek nagyapót, mert azt hallotta, hogy az „egy édes ember”; Elek nagyapó bizonyosan nem dobja ki őt a házból; neki különben is csak egy szerény zugocska kell, egyszerűen: jön, jön, jön. Csak azt írják meg, van-e a háznál zongora és – egér. Mert ha zongora nincs, vagy ha egér van, akkor – nem jön, nem jön, nem jön.

Természetes, hogy Öcsike édesapja esze nélkül rohant a postára és föl adott egy „sürgős” táviratot Stánci néni címére:

Zongora nincs, egér van.

Még természetesebb, hogy a „sürgős” távirat máig napig sem érkezett meg Stánci nénihez; legeslegtermészetesebb pedig, hogy Stánci néni megérkezett öcsikéékhez.

– No, fiam, – szolt apus titokban Öcsikéhez, mikor a fiáker begördült az udvarra, – itt van Stánci néni, a többi rád bízom. Itt az Istenen kívül csak te segíthetsz.

– Rendben van, – mondta Öcsike – hiszen ismersz, apus. Szóval, áll az alku, mint rendesen: nem kapok verést, ha megtréfálom Stánci nénit és csokoládét kapok, ha elmegy.

– Áll az alku, – mondta apus. – Csak finoman fiam, csak finoman.

– Azt bizd rám, – felelte önérzetesen Öcsi. – Csak a csokoládé is legyen olyan finom, mint én.

Stánci néni, alighogy az ut porát lemosta magáról, a zongora iránt kezdett érdeklődni. Szerette volna megmutatni művészetét a háziak előtt.

Öcsike rögtön megkezdte a szerepét.

– Majd én megmutatom magának a zongorát, Stánci néni, – mondta kedvesen, tisztességtudóan. – Jöjjön velem.

Stánci néni csudálkozva nézett Öcsikére, de azért csak megindult vele. Öcsike pedig kivezette a házból, át a palotákön, valami különálló épület felé.

– Micsoda, hát nincs a házbán a zongora? – kérdezte Stánci néni.

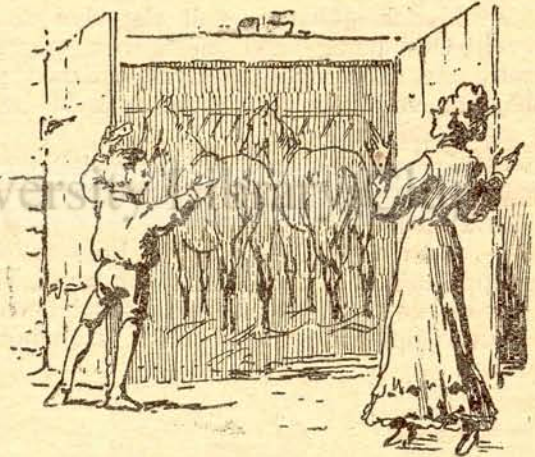
– Nincs, mondta Öcsike, mely Nagyapókat zavarná a hangja munka közben.

– Ejnye, ejnye... No, majd kijön azért, remélem, Nagyapóka is, hogy meghallgassa a zongorázásomat.

– Nehéz ezen a zongorán játszani, mondta Öcsi. Ez a zongora – nyerit.

– Nyerit??

Stánci néni művelt hölgy volt; olvasott egyszer egy verset a fekete zongoráról, mely nyerit és búg, de azért csodálkozott azon, hogy Öcsike ily költői módon fejezi ki magát.

– Talán azt akarod mondani, hogy le van hangolva?

– Nincs az lehangolva! Tessék meghallgatni, milyen vigan nyerit most is!

Azzal felcsapta Stánci néni előtt az – istálló ajtaját.

– Itt a zongora, Stánci néni. Nem is egy, hanem kettő. Ezt a két lovat a zongoraórából vette Nagyapóka, azért nyeritenek olyan szépen.

Stánci néni egyedül tért vissza a házbá. Öcsinek estig nyomát sem lehetett látni.

Hogy mit csinál addig?

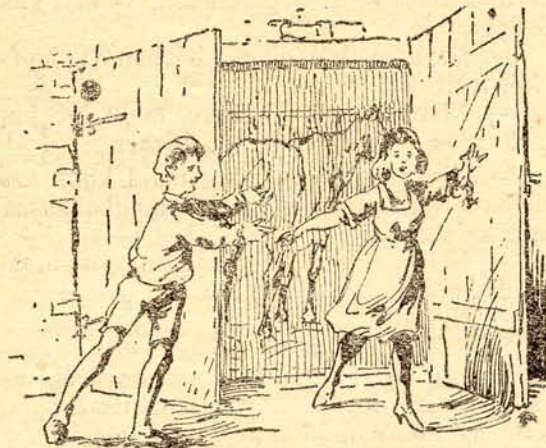
Hát azt, hogy összetalálkozott az érdeklődő Tamás hugocskájával, Maricával. Maricáról egész könyvet kellene írni, dehát most csak annyit mondok el róla, hogy vakmerőségben még Öcsikén is tulesz, sejtelve sincs arról, hogy mi a félelem s a szülei örökös aggodalomban vannak miatta.

Marica éppen az istállóból jött ki s egy kis egeret tartott a kezében, a farkincájánál fogva.

– Nézd Öcsi, mit fogtam! – mondotta. – Képzeld, szegényke eltévedt, nem talált vissza a

mamájához s a lovak lába alatt szaladgált az istállóban. Onnan szedtem ki, hogy el ne tapossák.

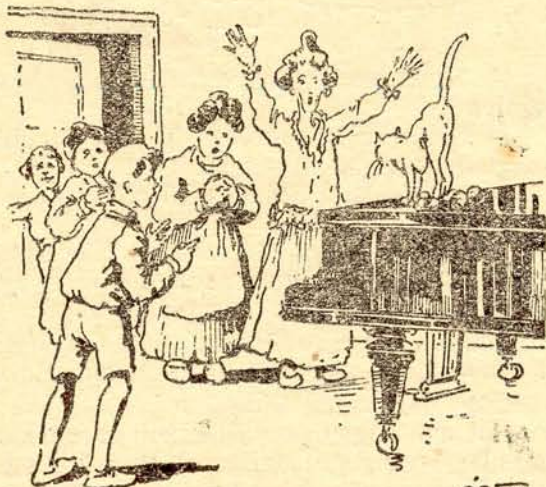
— Jól tetted, Marica! — mondta Őcsi. — Add ide nekem ezt a kis egeret, majd én visszaviszem valahogy a mamájához. Tudok valahol egy egérlyukat, abba beléeresztem.

— Marica igen meg volt elégedve ezzel a tervvel, Őcsi pedig azon melegében végre is hajtotta. Az a bizonyos egérlyuk a Stánci néni szobájában volt, nemrég pusztítottak ki belőle egy egér-családot.

Stánci néni másnap ájuldozva jelent meg a reggelinél: egész éjjel nem aludt, egér szaladgált a szobájában.

— Nem értem, — mondta bosszankodva Nagyapó, akinek sejtelve sem volt arról, hogy milyen merényletet követtek el a vendége ellen, — hiszen kipusztítottuk abból a szobából az egereket.

— Jön uj helyette a tarlóról, — mondta Őcsike édesapja, jól sejtven, hogy itt a fia keze van a dologban. — No, mindegy, estére macskát zárunk a szobába.

Ugy is lett. Este még egy kis mák-kopó-lással szórakozott a család és a vendég (nagyszerű mulatság az, mikor az asztal körül egy-

szerre tizen kopogtatják késfokával a felnyitott, száraz mákfejet és csorgatják tányérba a magját). Aztán Őcsike eltűnt egynéhány mákfejjel. Aztán jelentették Stánci néninek, hogy „a macska előállott.” Aztán Stánci néni lefeküdt és lefeküdtek a többiek is.

Félóra sem telt belé, Stánci néni sikoltására szaladt össze az egész ház népe. Nagy nehezen megértették, hogy valami kopogó szörnyeteg szaladgál össze-vissza a szobájában. Vizsgálatot rendeztek. Megtalálták a kopogó szörnyeteget: a macska volt, mind a négy lábán egy-egy mákhéjat viselvén, csizma gyanánt.

Stánci néni ezen az éjszakán a szemét sem hunyta le. Másnap reggel becsomagolt és kijelentette, hogy Elek nagyapó ugyan valóban „egy édes ember”, de az ő idegei nem bírják a falusi életet: bocsássanak meg, de elutazik.

Elek nagyapó megbocsátott. Hogyne bocsátott volna meg, hiszen ő „egy édes ember.” Megbocsátottak a többiek is.

Őcsike pedig harmadnap öt tábla csokoládét kapott. Olyan finomat, amelyet csak találni lehetett Barót városában.

(Kisbaczon.)

Elek nagyapó.

MIATYÁNK . . .

— Irtó: VIRSIK MÁRIA. —

Magas fák hűs árnyékában
Áll a templom egymagában,
Komoran néz a patakba,
Tornyát látja a habokba.

Áll a templom néma csendbe',
Rég nem volt már senki benne,
Csak a madarak dala zeng,
Dicsőítik a jó Istent.

A nap utolsó sugara
Bibor fényt vet a habokra,
Végigsiklik a víz fölött,
S eltűnik a hegyek mögött.

Az éjszaka sötét lepte
Ráborul a természetre,
Feltűnik a hold az égen,
Néma csend ül a vidéken.

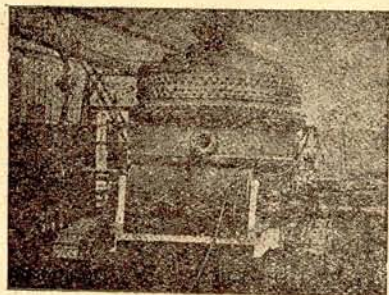
Templomajtó nyitva, tárva,
Odasiel két kis árva,
S felhangzik a méla csendben:
Miatyánk, ki vagy a mennyben! . . .

(Malačka, Csehszlovákia.)

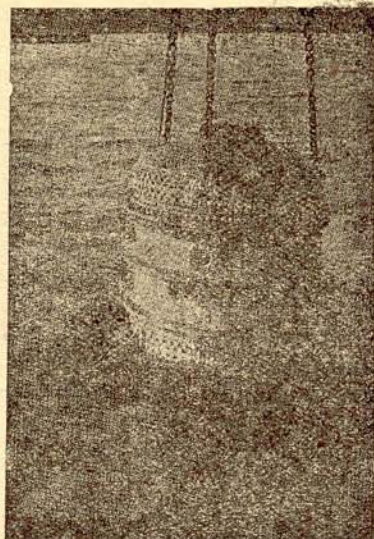
A „SZÖKÉS A TEKNŐBEN“ című regényünk közlését már befejeztük.

A regény könyvalakban máris kapható és a csinos, izléseesen kiállított, keménykötésű műnek csekély 75 leu az ára.

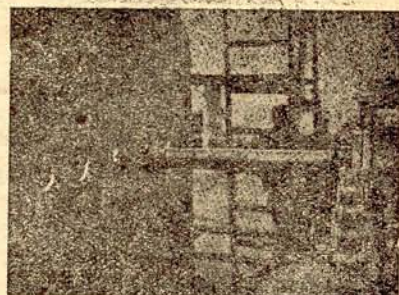
Kevés példányunk van. A könyvet az összeg előzetes beküldése, vagy utánvét mellett szállítjuk.

A tengeralatti tank a szárazon.

A tank alámerül a tengerbe.

A furókészülék munkában.

Elek nagyapó kis krónikája.

A tengeralattjáró tank.

A világháború vége felé találták ki az angolok a szárazföldön vészettül nyargaló páncélautót, másnéven tankot, mely hegyen-völgyön, árkon-bokron törtetett át, be az ellenséges csapatok soraiba, kegyetlenül elgázolva azokat. Ennek a szörnyű találmánynak nagy része volt a német hadsereg leverésében, s keményen megtorolta mind azt a pusztítást, mit a háború folyamán a német tengeralattjáró hajók az ellenség hajóinak elsüllyesztésével végbevittek. Most aztán egy amerikai mérnök, a new-yorki Tesse V. Reno, olyan tankot talált ki, amely leereszkedik a tenger fenekére s a hepe-hupás tengerfenéken épp oly biztossággal halad előre, mint a szárazföldi tank a föld színén, uttalan-utakon. És ez a tank nem tesz kárt sem emberben, sem az emberi ész és kéz alkotásaiban, ellenkezően, kiemeli a tenger fenekéről az elsüllyedt hajókat s így rengeteg örökre eltemetettnek vélt kincset hoz fel a szárazföldre. Szóval: míg a szárazföldi tank csak pusztított, a tengeralatti csupa áldásos munkát végez.

Ez oldal felső részén látható három kép fogalmat ad nektek e nagyszerű találmányról. Egy kép szárazföldön ábrázolja a tankot. A felső, harangalaku kabinban két ember kényelmesen dolgozhat. A harang páncélatába erős, vastag üvegből készült ablakok vannak beillesztve, amelyek át a kabinban dolgozók figyelemmel kísérhetik munkájukat. Ez a kabin erős villanyvilágítást kap az alsó részben elhelyezett dinamótól, fölvezetett villamos huzalok útján. A dinamó hajtja az oldalt kinyúló furókészülékeket. Őt ujjni vastag hajópáncél átllyukasztására képes

ez a furó s az így, több helyen átllyukasztott páncélba azután belekapaszkodhatnak az elevátorról lelógó láncok vaskapcsai és az elsüllyedt hajót kiemelhetik.

A tank alásüllyesztése és kiemelkedése sűrített levegő segítségével történik, melynek nyomásfokát a kabinban ülők maguk szabályozhatják. Az alsórész tankszerkezete viszont arra való, hogy a hepe-hupás tengerfenéken vízszintes irányban is tudjon mozogni az egész alkotmány. Ezt a mozgást is a kabinból lehet irányítani, az automobil kormányzásához hasonlóan. Az egész tengeralattjáró tank sulya tizennyolc tonna.

Anyák könyve.

Anyák könyvének nevezem, bár nem ez a címe, azt a könyvet, melyet az Aradi Anya- és Gyermekvédő Szövetség adott ki. A könyv igazi címe: Gyermekvédelmi Naptár az 1924. szökőévre. Naptár, amennyiben megvan benne a szokásos naptári rész is, de voltaképpen igazi könyv, oly könyv, amelynek az értéke nem múlik el az esztendővel s amelynek ott kellene lennie minden anyának a könyvtárában, a könyvtárának is az első sorában. Az Aradi Anya- és Gyermekvédő Szövetség, amint azt e szövetség lelkes vezetősége közli velem, három gondozó intézetet tart fenn Aradon s ebben a három intézetben évenként hét-nyolcezer ízben látja el tanáccsal és utasítással a fiatal anyákat, s ezeknek a tanácsoknak és utasításoknak a megtartását a szövetség védőnői évi kilenctől-tíz ezer látogatással ellenőrzik. Látható ebből, hogy ez a derék szövetség micsoda hatalmas, micsoda nagyszerű, micsoda áldásos munkát végez. Am

őket ez a munka nem elégíti ki, s nem is elégítheti. Arad, ha még nem oly nagy város is, egy kis pont ebben a nagy országban. Ki ad tanácsot és utasítást a szegény falusi anyáknak? Senki. Ennek a meggondolása szülte ezt a könyvet, melyet minden anyának meleg figyelmébe ajánlok. Ez a 140 oldalas könyv a csecsemő-ápolásnak valóságos kincsháza. A legapróbb részletekre kiterjedően ismerteti a csecsemők miként való ápolását és gondozását. Elmondja, miként kell élniök a leendő anyáknak, miként kell előkészíteni a csecsemő táplálékát; miként kell táplálni a gyermeket, ha tehéntejre szorul. Miként kell táplálni az első éven túl; mi a teendő a fogzásnál és a fogak ápolásánál, s miként kell védekezni a fertőző betegségek ellen. Mindezekről külön-külön, nagy szakavatottsággal és nagy alaposzággal megjelent cikkek szólnak.

A nagy világösszeomlás után, amely milliókat temetett a föld alá s milliókat tett nyo-

morékká; amelyből ritka ember került ki egész ségesen: nem lehet elég nagy gondot fordítanunk a jövőendő nemzedéknek az ápolására. Egészséges nemzedék: egészséges ország. A legnagyobb ország is elsenyved lassanként s összeomlik kérlelhetetlenül, ha egészségtelen, gyengén, véznán nőnek fel gyermekei. Ez a könyv, mely egészséges nemzedéket akar nevelni, egy kis biblia, melynek, ismétlem, ott kell lennie minden anya könyvtárában, s háttérbe kell szorítania azokat a léha regényeket, melyek, fájdalom, oly sok szalonnak az asztalán disztelenkednek.

Dicséret és dicsőség az Aradi Anya- és Gyermekvédő Szövetség lelkes munkásainak s különösképen dr. Lukáts Jenőnek, a szövetség igazgatójának és Stolcz Dániel főtitkárnak, akik ezzel a könyvvel az erdélyi magyarságot megajándékozták. A gyermekvédelmi Naptár kapható a Szövetségnél (Arad, str. Gheorge Popa 7.) és minden könyvkereskedésben. Bolti ára 30 lei.

Az ifjuság tava.

— Japán mese. —

— Irta: Max Hayek. —

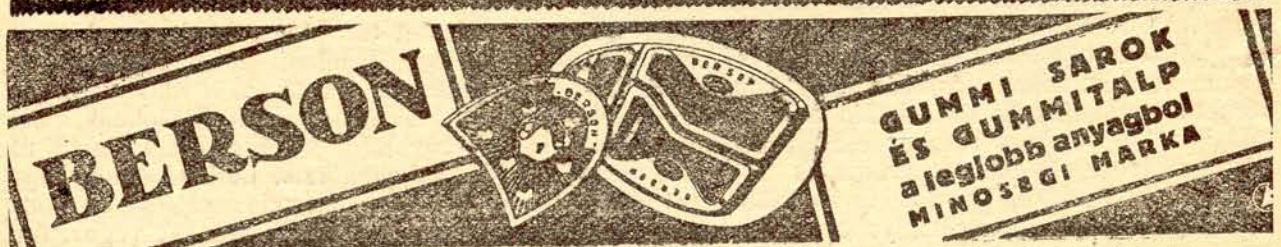
Magyarba áttitette: Heltmann Ervin.

Dai Nippon országának valamelyik hegyoldalán sok, sok évvel ezelőtt élt egy szegény favágó a feleségével. Öreg, gyermektelen emberek voltak. A favágó minden reggel kiment a közeli erdőbe, hogy ott fát vágjon. Egy alkalommal a szokottnál kissé mélyebben hatolt be az erdőbe. Egyszer csak a távolból csodás szépségű zene ütötte meg a fülét. A zenei hangok csak egészen halkán, tompán hallatszottak. Mintha az elemek mélyhangu, dübörgő zajába tündéri ének vegyült volna. Jól odafigyelve, oly hangokat is lehetett hallani, amelyek egy hűs patak ezüstös hullámainak csobogásához hasonlítottak.

Az öreg favágó lába a meglepetéstől gyökeret vert. Valami szokatlan, eddig nem érzett vágyakozás szállotta meg. Elfelejtette szegénységét, nyomoruságát. Az erdei zene teljesen rabul ejtette. Még mielőtt jól megfontolta volna azt, hogy mit is tesz, fiatalos gyorsasággal abba az irányba sietett, ahonnan a tündéri hangok hallatszottak. A zene most már erőteljesebben csendült fel, az öreg embert mind jobban elbűvölve. A vágy ellenállhatatlanul

vitte abba az irányba. Csakhamar rájött arra, hogy a naponként megtett útról már régen letért. Egy kristálytisza tó előtt állott, amelynek vize a napon ezüstös fényben csillogott. Hirtelen elhallgatott a zene. Az erdő mélye, amelybe emberi lény még be nem tette a lábát, ismét néma, titokzatos csendbe borult.

A szegény, öreg favágó csodálkozva nézett szét. Majd leküzdhetetlen vágya támadt, hogy igyék a tó vizéből, amely oly gyöngyözőnek, üdítőnek tünt fel neki. Lehajolt és mohón szüröcsölni kezdte a vizet. Csodás viz volt az! Alig ivott néhány kortyot, már úgy érezte magát, mintha friss, tüzes vér folydogálna ereiben. Minden további csepp után fokozódott ez az érzés benne. Új embernek érezte magát. Telve életkedvvel, ifjui vágyakkal. Az élete alkonyán álló öreg embernek, aki már várta a megváltó halált, hirtelen más gondolatai támadtak. Elni akart. Vágyakozott az élet örömei, vigságai után. Amikor felállott és meglátta a vízben tükröződő hasonmását, meglepetése határtalan volt. Az öreg, ráncosképi favágó helyet viruló, életkedvtől duzzadó fiatalembert látott maga előtt,

hasonlatos a tél eltávozása után új életre kelt májusi természethez. A favágó örömet lelni nem lehetett. Virgonc özként összeszaladgálta a közeli vidéket, keresztülugorva gyökereken, bokrokon. Most már tudta, hogy mi történt vele. Ifjúvá lett, mert ivott az ifjuság tavából.

Hazaszaladt. Már előre örült a fogadtatásnak, amelyben őt felesége részesíteni fogja. Maga előtt látta annak elképedt arcát. Es nem is csalódott. Felesége ugyancsak nézett, amikor a férfi hazaérkezett. Sehogysem akarta elhinni azt, hogy az előtte álló ifju ember az ő egykori tőporódott férje. Es mégis csak ő volt az! Meggyőződött erről szemének barna színéből, amely meg nem változott. Habár e szín most sokkal élénkebb volt. Nem egy öreg ember szomorú, bágyadt, hanem egy ifju ragyogó, vidám szeme tekintett feléje. Es ott volt nyakán az anyajegy. Csalhatatlan bizonyítéka annak, hogy mégiscsak férje áll előtte, habár teljesen megváltozott, előtte ismeretlen alakban.

A férfiu mesélni kezdett élményeiről. Arról a csodás erdei zenéről, amely őt hatalmába ejtette és a messi tájra csábitotta, ahol aztán ivott az ifjuság tavából.

Az asszony alig figyelt oda. Olyan dolgok voltak ezek, amelyeket az ő egyszerű, szűk határok között mozgó elméje fel nem ért. Ezt neki is végig kellett tapasztalnia. Azonnal. Kár minden percért amit még öregségben tölt el.

Es lám! Ő is hallotta azt a tündéri zenét. Ő is odatalált arra az erdő mélyén fekvő helyre, ahol az ifjuság tava volt. Ő is lehajolt és möhön ivott annak vizéből. Ő is érezte a víz csodás hatását.

A fiatal ember otthon csak várt, várt türelmesen. Minden pillanatban el volt készülve arra, hogy egyszerre csak egy ragyogó szépségű fiatal nő fog a kunyhóba belépni. De az asszony nem jött vissza...

Órák teltek el, mind több és több óra. A nap már készült aláhanyatlani. Az asszony azonban még mindig nem jött vissza...

Erre az ifju elindult felesége keresésére. Az ifjuság tavánál majd csak reáakad.

A tóhoz érkezte, keresni kezdte feleségét. De annak hire-pora sem volt. Csak mintha valahonnan gyermeksirás hallatszott volna. A nap már bucsusugarait küldötte le a földre. A férfiu felesége nevét kiáltotta. Feleletet azonban nem kapott. Erre aggodalom szállotta meg felesége holléte miatt.

Kezdett jobban figyelni. Valahonnan gyermeksirásszerű hang ütötte meg füleit. A hang irányába indult. Csakhamar ráakadt a patak partján egy kis gyermekre. Ott feküdt elhagyottan, felesége ruháival betakarva. Karjaiba vette s ime mit látott? A gyermeknek felesége arcvonásai voltak. Semmi kétség, az asszony addig ivott telhetetlenségében az ifjuság tavából, amíg csecsemővé változott át.

A fiatal ember első pillanatban elsörnyül-

ködött. Csodálkozása határtalan volt. De aztán ismét magához tért. Sőt mi több, még mosolygott is. Karjaiba vette a gyermeket és boldogan hazavitte.

„Az asszonyokat olyanoknak kell tekintenünk, mintha gyermekek volnának”, — mondta a favágó magában, mert az öregség bölcsesége megmaradt neki.

(Torda.)

Apró versek — apró embereknek.

— Irtta: BENKŐ ANNA. —

Üzenet.

Édes kedves nagyanyókéám,
Gyere hozzánk, várunk!
Ha eljönél, ha itt volnál,
Tavasza volna nálunk.
Ha eljönél, rózsabimbót
Hintenénk elédbe...
Ha eljönél, a fecske is
Neked csicseregne!

Nefelejts.

Bólogat a kék nefelejts,
Pici kis virága,
Minden szálát szeretettel
Kötöm bokrétába.
Minden szállól, amit én itt
Bokrétába fűzök —
Édesanyám két kezére
Ezer csókot küldök.

(Bothen.)

Kiadó bácsi üzenetei külföldi előfizetőihez:

Beck Jolus és Ambrózy Vilmos Kézmarok. Az átutalt 50—50 leit megkaptuk. Ez összeg azonban csak a negyedévi előfizetésül szolgál, kérjük, hogy portóköltések fedezésére még 30—30 leit beküldeni sziveskedjenek.

GYOMOR-RONTÁSNÁL
a legjobb hashajtó a

KAPROL

Jóízű — csokoládéból van.

Kapható minden gyógyszerárban!

H.

Adomák.

— Közli: Kertész Mihály. —

Aki másnak vermet ás...

Az Oroszlánhoz címzett kisvárosi vendég-lőbe betért egyszer egy jól öltözött vendég.

— Adjon a *pénzemért* valami jó huslevest,
— szolt a vendéglőshöz.

Amikor a levest elfogyasztotta, hust és főzeléket is kért a *pénzéért*.

— Hát egy pohár bort nem parancsol? — kérdezte a vendéglős udvariasan.

— Természetesen! — válaszolt a vendég — ha kaphatok a *pénzemért*.

Amikor aztán mindent megevett és megivott, a vendég elővett zsebéből egy kopott huszfllérest s odaadta a vendéglősnek.

— Ime, itt a *pénzem!* — mondá.

— Hogyan?! — csodálkozott a vendéglős. Hiszen egy tallérral tartozik nekem!

A vendég azonban így szolt:

— Én nem egy tallérért kértem vacsorát, hanem a *pénzemért!* Ime, itt van a *pénzem*. Több nincs!

— Ön egy minden hájjal megkent kópé! — horkolta a vendéglős. — Megérdemelné, hogy kidobjam innen. Azonban önnek ajándékozom az ebédet, csak tartsa titokban a dolgot és menjen át a szomszédomhoz, a Medvéhez címzett vendéglőbe és ott is csinálja meg ezt a tréfát.

Az Oroszlán vendéglő tulajdonosa ugyanis csupa kenyéririgységből haragudott szomszédjára, a Medve-vendéglősre.

A ravasz vendég azonban mosolyogva fogta meg az ajtó kilincset, jó éjszakát kívánt a vendéglősnek, aztán, amikor már félig kint volt, visszaszolt:

— Már voltam a szomszédos Medve vendéglősnél — s éppen ő küldött ide!

Az óvatos álmodó.

Egy városka fogadóájában megszállott éjjelre egy utas. Amikor aztán alváshoz levetkőzött, bőröndjéből egy pár papucsot vett elő, felhuzta lábára, jól meg is kötötte s így feküdt az ágyba.

Egy másik utas, aki ugyanabban a szobában aludt, csodálkozva kérdezte:

— Hát te miért húzol papucsot az alváshoz?

— Csupa óvatosságból — felelt a másik.

— Egyszer ugyanis álomban valami üveg-cserépbe léptem s olyan fájdalmaim voltak, hogy azóta sohasem alszom — mezitláb!

**INGYEN CIMBORÁT,
INGYEN KÖNYVET !!**

küld Nektek a kiadóházi, ha előfizeteket szerettek. — Olvassátok el a beríték hátsó belső oldalán levő felhívást!

A Cimborá december hó 2-án megjelenő, 48-ik számának tartalomjegyzéke:

Cimkép: *Kinek kötöd a harisnyát?* — Benedek Elek: *Üres a ház...* Vers. — Szondy György: *Jön a tél...* Mese. — Elek nagyapó: *Kakaska és tyukocska.* Mese. — *A nagyobbik levele.* Vers. — Gulyás Károly: *Délig-látó meg Tomojkó.* Mese. — Dsida Jenő: *Édesapa nevenapjára.* Vers. — *Tamás érdeklődik.* — Csürös Emília: *Bagoly bácsi táskájából.* — *Elek nagyapó kis krónikája.* — Bandi bácsi: *Ejnye, ki járt itt ma?* Vers. — Elek nagyapó: *Ócsike és a Mikulás.* — Bácsy Tibor: *Halott virágok.* Vers. — Kertész Mihály: *Az okos bíró.* Régi történet. — Horváth Mihályné: *Régi magyar játékok.* — *Sugás után.* Az iskolai életből. — *Fejtörő.* — *Elek nagyapó üzeni.* 0-0-0-0-0-0-0

A CIMBORA 1923. évének első félévében megjelent összes száma!

diszes kötésben

kaphatók.

A 400 oldalas kötet ára 120 leu. Az összeg előzetes be-
küldése ellenében vagy után-
vét mellett szállítja a Cimborá
kiadóhivatala — Szatmár.

**A MAGYAR CSALÁD TELJES OLVAS-
MÁNYSZÜKSÉGLETÉT KIELÉGITIK**

a Pásztortűz

szépirodalmi folyóirat,

Magyar Kisebbség

félhavi politikai szemle,

Vasárnapi Ujság

képes családi hetilap,

Cimborá

képes gyermekujáság.

Ha a családfő a fent felsorolt négy lapot megrendeli, amellyel, hogy aránytalanul olcsóbban jut hozzájuk, a **Magyar Kisebbségben** politikai irányu érdeklődését, a **Pásztortűzben** magasabb rendű szépirodalmi igényeit elégíti ki, a **Vasárnapi Ujságban** a hét aktuálisait és szórakoztató olvasmányokat, a **Cimborában** pedig gyermekeit szórakoztató és nevelő hasznos olvasni valókat talál. Táborukban kell lenni tehát minden magyar családnak.

Kérjen mutatványszámot: a

Haladás Lap- és Könyvkiadó Vállalattól, Kolozsvár, illetve a **Magyar Kisebbség** kiadóhivatalától Lugos, illetve a **Cimborá** kiadóhivatalától, Szatmárról.

FEJTŐRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

Betűrejtvények.

– Beküldte: ifj. Szaniszló János. –

Cimbora, Arad, Ibolya, Oltár, Kovács, Adám, Victoria.

E szavak kezdőbetűi helyesen összerakva az iskolások nagy örömét jelenti.

– Beküldte: Virág Annuci. –

o o o o o o o 7 v l
o o o o o _

– Beküldte: Dénes Edith és Feri. –

i i i S i g g
i i i _ g g

– Beküldte: Springer István. –

Kék

– Beküldte: Schäffer Ilonka. –

d' ar
Ma i

– Beküldte: Rátz György. –

OSZ
Go a a

Versesrejtvények.

– Beküldte: Fekete Emma és Juci. –

B-vel ellentéte jobbnak,
D-vel neve szép hangoknak,
F-el van ám minden háznak,
H-val a vízben uszkálnak,
Ny-el megtesszük szívesen,
Ha a mama nincsen jelen.

– Beküldte: Laufer Ernő. –

Amikor ó van végén,
A lábadra felveszed,
De ha ó-val végződik,
Jóízűen megeszed.

Szórejtvény.

– Beküldte: Varga Rózsika. –

Réz, cin, ezüst, réz.

E szók első betűi helyesen összerakva egy állat nevét adják.

A 40–43. sz. rejtvényeinek megfejtése.

40. sz. Betűrejtvények: Zarándok, Románc. Halhatatlan. Mikes Kelemen. A nagyészü Péter.

41. sz. Betűrejtvények: Félénk. Keresztanya. Rejtett nevek: Józsi, Bandi, Arpád.

42. sz. Számrejtvények: Ember, küzdj és bizva bizzál. Kockarejtvény: Addig jár a korsó a kutra, míg nyaka szakad. Találós kérdés: Lehel. Betűrejtvények: Csak egy kislány van a világon. Választék. Szerszám.

43. sz. Betűrejtvények: Harang. Ötvenes. A tizenhárom aradi vértanu. Ónbányák.

Megfejtették: Meskó Loránd, Kertész József, Nemes Gábor, Gámán Ellus és Zolti, Göncy Laló, Józsi Pista, Dankó Karcsi és Irén, Kovács Irénke, Ivánka József, ifj. Vencel József, Szabó Sándorka, Rosmann Etus, Pethő Ervin, Gvidó Katica, Arnstein Sándor, Bede Lajos, Katz László, Virág Annuci, Gyalui Kovács Mariska, Hirsch Éva, Dougán Annuska, Lechner Jucika és Magduska, Máday testvérek, Kósa Margit, Kelemen Sári, Spitzer Győző, Körtélyesy Ernő, Mikoss Pál és György, Nemes Irén, Petyelán István, Müller Ernő, Szalay Juditka, Varga Arpád, Gvidó Erzsike, Schwartz József, Steinhausz Márton és Kató, Sztojka László, Sztojka Kató, Kondrai János, Tusa Adám, Simon Mihály, Vékony Márta, Glantz Margit, Sámuel Annuska, Izsák Jolán, Deutsch Tibor, Szentpétery Inyó és János, Göttler Géza és Olga, Dvorzsák Ferenc, Dénes Edith, Moskovits Andor, Telegdy Erzsike, Csontos Bandi, Vidéky testvérek, Deésy Arpád, Vadady Baba, Nemes Gábor, Bártfay József, Tőkés József, Biró Rózsika, Tóth Sándor, Kormos Kató, Kiszely Gyurka, Vida János, Boros Margit, Löffler Aurél és Vili, Lőrinc Endre, Latzina Bertuska, Horgos Icuka, Bede Lajos.

A megfejtők közt tizenhat könyvet sorsoltunk ki. Tökmag király őfelsége nagyapó kalapjából a következők nevét huzta ki: Vadady Baba Nagyenyed, Kiszely Gyurka Nagykároly, Kondray János Marosvásárhely, Meskó Loránd Késmárk, Szalay Juditka Nagyborsa, Pozsony megye, Varga Arpád Marosujvár, Deutsch Tibor Arad, Tusa Adám Kovászna, Hirsch Éva Kolozsvár, Petyelán István Marosvásárhely, Nemes Gábor Torda, Ivánka József Arad, Spitzer Győző Kolozsvár, Kelemen Sári Kolozsvár, Rácz Böszöky Magyargyerőmonostor, Vida János Bárdfalu.

A CIMBORA első félévi

BEKÖTÉSI TÁBLÁI

elkészültek. A csinos és tartós bekötési táblák ára 30 leu és 5 leu postaköltség.

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Bafanil Mici) u. p. Nagybaczon, (Bafanil Mare) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Mikoss Pál és Gyuri Arad. A szerkesztői iroda Kisbaczonban van, nem Szatmáron, tehát a megfjéseket is Kisbaczonba kell küldeni. Az „esperes az operában” megfjésű rejtvény ismerős. A képrejtvény jó, de a rajz nem alkalmas a sokszorosításra. — Szentpétery Inyó és János Marosvásárhely. Te már, Inyó, I. osztályu tanuló vagy a kath. gimnáziumban. Hát János melyik iskolába jár? Ez is ird meg majd. Irod, hogy mindennap kint vagytok a szállóban. Bárcsak kint lehetne nagyapó is. De hát nem lehet, mert Kisbaczonban nincs szálló. — Vidéki testvérek Torda. Akár magatok irtátok, akár valahonnan másoltátok, jó mese a királykisasszony meséje, de oly szomorú, hogy e miatt nem közölhetem. A névrejtvényeket meg azért nem közlöm, mert az én nevem a megfjésé. Eppen a nélkül is elég sokszor falálkoztok a nevemmel. — Kondrai János Marosvásárhely. Küldél egy sereg rejtvényt, de feledd közölni velem a megfjésüket. Küldd be újra a megfjéses együtt, mert csak így íélhetem meg hamarosan, hogy jök-e a rejtvényeid. — Petyelán István Marosvásárhely. A te rejtvényeidre is ugyanez az üzenetem. — Csontos Bandi Torda-Bányafüred. Ha nem családod, most falálkozik először a neveddel. Szeretném, ha a megfjés mellett levelet is írnál, hogy közelebből megismerjek. Az írásoddal meg vagyok elégedve. — Telegy Erzsike Marosvásárhely. A „föld hitelhető legmelegebb üdvözlöt” tolmácsolom Törkrag király öfelségének. Remélem, már meg is kaptad és el is olvastad a könyvet. Örvendetes tudomásul veszem, hogy, ha nagy leszel, még akkor is jár hozzátok a Cimbora, mert van neked egy kicsi testvéred, a harmadféléves Mártuska, aki ha megjön a Cimbora, mind azt kiabálja: megjött a Cimboram! Az egyik rejtvényed kissé jura, s nem hiszem, hogy meg tudnák fejteni olvasóársaid. A másikon magam sem tudtam eligazodni. Szeretném, ha megmagyaráznád nekem, mert „holtig tanul a jó pap.” — Varga Árpád Marosújvár. Erdélynek valóban egyik szép nevezetessége a tordai hasadék, melyhez monda is fűződik. Szent László királlyal kapcsolatban. Jól tettétek, hogy meglátogattátok. Képzem, szemetek és lelketek nem győzőtt betelni a gyönyörűséggel. — Moskovits Andor Torda. Eppenséggel nem haragszom, hogy még nem vagy előfizető, sőt biztosíthatlak, hogy akkor sem fogok haragudni, ha előfizető leszel. — Dénes Edith Aranyosgyéres. Egyedül írod a levelet, mert Ferike testvéred Rolozsavrt van, ahol I. oszt. gimnazista diák. Örömmel látom, hogy bár kezdőnek látszol még az írásban, jól sikerült a leveled s ha ezután is egyedül írsz, majd meglátod, milyen szépen kifejeződik az írásod. — Meskó Loránd Késmárk. Szép, tetszőtős az írásod, s szeretném már, ha levelet is írnál nagyapóknak. De hogyan került a leveled Kassára? Mert amin látom, az ótani postán bélyegezték le. — Dvorzsák Ferenc Arad. Rejtvényeid közül a verses rejtvény sorra kerül. — Götter Géza és Olga Bél. Józsvivel emlékeztem meg rólatok, mert megérdemeltétek a megemlékezést. A kiadóba írt pótolni fogja a 42. számot. — Bácsy Tibor Kibéd. A vers hamarosan sorra kerül. — Csürös Pisti Gyulafehérvár. Ágyban fekvő beteg vagy, azért írod ceruzával a levelet, de örömmel látom határozott vonásaidból, hogy nem súlyos a betegséged, bár különben is e felől megnyugtatót Emilia nénéd. A kutyakölykeket az unokák már mind megkeresztelték s egynek éppen a te általad ajánlott Sajó a neve. Gazdag fia vagy te is, ha hat macskád van. Gondolom, hogy akkor nálatok igen rossz dolga van az egereknek. Remélem, a következő leveledet tollal írod, vagyis teljesen helyre áll az egészséged. — Deésy Árpád Gyergyószentmiklós. Ezzel az írásoddal már meg vagyok elégedve. Szóval, megfogadtad a tanácsomat s nagyobb gondnál írsz. Szebeni Péter barátod még nem írt nagyapóknak. Intézkedtem, hogy mutatványszámokat küldjenek neki. Egyben arról is, hogy neked mint harmadik gimnazistának és nem urnak, hanem tanulóknak címezzék az újságot. Azt nem tudom, hogy a „Szökés a teknőben” regénynek van-e külön bekötési táblája, erről majd a kiadóba írt értesít téged. Képrejtvényeid jól vannak megszerkesztve, de sokszorosításra nem alkalmasak. — Kiszel Gyurka Nagykároly. Sajnálattal látom, hogy még mindig nem járhatok iskolába, mert jobblábadra nem tudsz állani. Nincs más mód, mint türelmemmel kell viselned a betegségét, így gyorsabban bekövetkezik a gyógyulás. Hogy a Tamás érdeklődik és a Hasznos szórakoztató különösen tetszik neked, ez dicséretes komolyságra vall. Rejtvényeid sorra kerülnek. — Kormos Kató Arad. Valósággal mosolyognak szép kerek befűld, gyönyörködöm is bennük. Igazán megérdemelted, hogy a szerencse rád mosolyogjon. Remélem, eddig meg is kaptad a könyvet, sőt el is olvastad. Rejtvényeid sorra kerülnek. — Tóth Sándor. Két hibát követél el: az egyik az, hogy leveledet Szatmárra és nem Kisbaczonba címeztél, a másik az, hogy nem tudom, hol kelt a leveled, pedig a Cimbora minden számában az üzenetek élén figyelmeztetem unokáimat a levélírás fő szabályaira. Remélem, legközelebb helyreigazítod ezt a hibát. De hogy necsak bútsálsak, hanem örömet is szereztek neked, a névrejtvényeket besoroztam. — Biró Rózsika. Jól tudom én azt, hogy melyik városban van a Boros Béni-tér, de mégsem írom neved után a várost, mivel hogy kifeleddél. Már pedig meg kell szoknod, Rózsika, hogy csak úgy teljes a levél, ha meg van benne, hogy hol kelt, melyik évben és melyik hónap hányadikán. — Tökés István Málnás. Örvendek,

hogy már te is olvasod a Cimbort, nemcsak József bátyád. Mondanom sem kell, hogy szeretettel fogadtak téged is unokáim közé. — Bártfay József. Azt örömmel látom, hogy már harmadik gimnazista vagy, csak azt nem látom leveledből, hogy melyik város, s melyik gimnázium tanulója vagy, pedig kíváncsi volnék erre is. Az egyik rejtvényed sorra kerül. — Mikoss Pál és Gyuri Arad. Sohasem zavarok a leveletekkel, de sőt inkább az bánt, ha néha-néha egyik-másik unokám hosszú ideig elhallgat. Ha törtétek a fejteket, nemhiába törtétek: rejtvényeitek közül a befűld és a pótlórejtvény bevált. — Vadasy Baba Nagyenyed. Már rég olvasom közé tartozol és csak most mutatkozol be, szépen megírod, hogy mikor születél; hogy van három testvéred: egy vőlegény bátyád Újpesten, két nővéred menyasszony, neked pedig a játszótársaid a két macskád, az öreg Dóri és a kisebb Ovidiusz, akit némelykor Ovi babának is szólítasz. Aztán vannak galambjaid és azoknak flókáit. Es első polgárba jársz s eddig mindig tisztá egysed volt, de most félsz, hogy nem lesz az, pedig nem akarod, hogy apukád és anyukád haragudjanak rád. Hiszen, ha nem akarod, nem is fognak rád haragudni, még ha nem is lesz tisztá egysed, mert a tisztá egysed mindig lehet pótolni jómagaviselettel. Rejtvényeidből válogatok, a 41. számot pedig pótolja a kiadó bácsi. — Salamon Ottó Aranyosgyéres. A holozsvári Tarbulh gimnázium első osztályának tanulója vagy s a Cimbora egészen új, de annál keltegebb olvasója. Most azonban otthon vagy, mert orvosi tanácsra egy-két héfig fekvő kúrát kell tartanod, s így a levelet is édes anyukád írja helyetted. Örömmel látom, hogy a betegséged nem súlyos természetű, s édesanyád gondos ápolása mielőbb talpra állít. Abból is látom, hogy nem komoly a betegséged, mert egy csomó rejtvényt szerkesztettél, amelyeknek a javát közölni fogom. — Kós Zsófi, Balázs, Bandi és Karsai Szilvia. Megkaptam a képes levelezőlapot s meg is örööm az a legkedvesebb emléim közé, mert a fí édesapátok által tervezett és sajátkezűleg épített „Varjú vár” ékeskedik rajta. Ugy kedves születeknek, mint Nóra néniék és Luigi bácsinak tolmácsolójok meleg üdvözlömetet, főteket pedig mielőbb levelet várok. — Agoston Mariska Sepsiszentkirály. Levél ment. — Csia Balázs ref. lelkes Brassó. Szintén. — Mikoss Magda, Pál és Gyuri Arad. Szeretnék megszerezni a Cimbora első féleki bekötött példányát, de nincs rá pénztek. Ugy terveztétek, hogy szereték őt új féleki előfizetőt ennek ellenében nem az újságot kériék fejlebre, hanem a bekötött Cimbort, pótolván husz lejjel a hiálonbözéteket. Ugy gondolom, a kiadó bácsinak semmi kifogása nem lesz az ellen, hogy az ingyen újság helyett a bekötött Cimbort kaptátok. Monoky Sándor fűndermese című könyvének 42 lei az ára. — Deutsch Margit Nagybánya. Hát csak küldjed be szorgalmasan a megfjéseket, s egyszer majd csak rád mosolyog a szerencse. Öcsike, hál' Istennek, már jobban van. — Pál Sándor Székelyudvarhely. Rejtvényedhez nem írtad hozzá a megfjést. Küldd újra a megfjéses együtt, hogy megfjélhessem: jök-e a rejtvény. — Horgos Iucua Dés. Nem is tudtam, hogy Anyuka megírta neked a betegségedet. Örömmel látom, hogy meggyógyultál s most már újra magad írhatasz levelet nagyapóknak. — Latzina Bertuska Ghelara. Melő szép az írásod egy V. gimnazista tanulóhoz. Szeretném, ha levelet is írnál, s megírnád egyben, hogy Ghelarnak mi a magyar neve. Jövöre leveledet egyenesen Kisbaczonba címezd, mert okt. hó 9-én kelt leveled nov. 11-én ért ide. — Lengyel Laci Dicsőszentmárton. A postai bélyegzőből sillabizáltam ki, hogy dicsőszentmártoni unoka vagy. Örömmel látok unokáim sorában, de jövöre ird szépen a levél alá, hogy hol és mikor kelt a leveled. — Kertész József Torda. A most hirdett pályázaton főbb levéllel is lehet pályázni, de azt hiszem, helyesebb, ha egy levélben, ha még oly hosszú is lesz az a levél, írd meg, hogy mivel foglalkoztál, mit láttál és tapasztaltál a nyári vakáció alatt. — Révész Endre Kolozsvár. Rejtvényeid közül a névrejtvény közölhető, az esperes és a félelem megfjésű rejtvény régi jó ismerős. — Merle Györgyike Arad. Aztért nem írtál oly sokáig, mert beteg voltál. Remélem, már jobban vagy s ismét járhatok iskolába. Örvendek, hogy a könyvet megkaptad és igen tetszett neked. Annak is örvendek, hogy a te osztályodban a legfőbb gyereknek jár a Cimbora. Az éveid számát örvendetes tudomásul veszem, de nem áruolom el, csupán annyit, hogy II. gimnazista vagy. A rejtvényed sorra kerül. — Löffler Aurél és VII Csikszarada. Jól sejtettétek: három rejtvény közül egy bevált. Annak örvendek, hogy a könyvet megkaptátok. Ugy látszik, kezd a posta jó utra térni. — Boros Margit Kolozsvár. Születésnap ajándékba rendeltél meg anyukád a Cimbort s nagy volt a te örömed, amikor megkaptad az első példányt. Jól esett olvasnom, hogy már előbb is ismered nagyapót, mert anyukád, aki egykor az én Újságom olvasója volt, sokat mesélt rólam nektek. A te anyukádnak még most is meg van az én Újságom. Ebből is példát vehetsz főle: őrizd meg te is a Cimbort s meglátod majd, mennyi kedves emlék elevenedik meg, amin lapozgatsz benne. — Vida János Bárdalu. Aztért nem írtál mostanában, mert elváltál foglalva: segítened kellett születeknek a zöldes behoradásában. Nemhogy haragudnám ezért, de megdicsérek érte. Milyen megalott, hogy az arcképed az ágyad felett van s minden este és reggel mondasz egy imát az Istennek, hogy segítse és éltesse sok évi a nagyapót. Szívesen veszem, ha mesélek fordítasz románból s azt is, ha gyermekjátékokat küldesz. Rejtvényeid közül a szímalom rejtvény sorra kerül. A befűldre ny hibás. Nézd meg csak jól, rá jössz a hibára. Külön levelet ezúttal nem írhatok neked, mert rengeteg sok a dolgom, s amennyire lehet, ki-föld kell magamat, de majd kapsz tőlem levelet is. — Tolcsay Erzsike Bánffyújvár. A te leveled volt az első fecske, mely a hirdett pályázat alkalmából beröppent nagyapó ablakán. Hiszem, hogy a te példádát sok-sok fecske fogja követni s az új évben igen érdekes és tanulságos levelek jönnek meg a Cimborában az én kedves unokáimtól.

A Cimborá első félévi bekötési táblái elkészültek. A csinos és tartós bekötési táblák ára 30 leu és 5 leu postaköltség. □□□□□

Ha támogatni akarjátok munkánkat, közöljétek a kiadóhivatallal a Csehszlovákiában lakó és veletek egykoru kis cimboráitok pontos címét.

INGYEN

küldjük minden előfizetőnek a CIMBORÁT

EGY ÉVIG

ha az illető előfizető a maga városában tíz új előfizetőt szerez és beküldi az új előfizetőknél legalább egy félévre szóló előfizetési díját.

INGYEN

küldjük minden előfizetőnek a CIMBORÁT

EGY FELELVIG

ha az illető előfizető a maga városában öt új előfizetőt szerez és beküldi az új előfizetőknél legalább egy félévre szóló előfizetési díját.

INGYEN megküldjük minden előfizetőnek **Benedek Elek: Öcsike** könyvét, ha az előfizető négy új előfizetőt,

INGYEN megküldjük minden előfizetőnek **Balázs Ferenc: Mesefolyam** vagy **Kertész Mihály: Senki Tamás** című könyvét, ha az előfizető három új előfizetőt, ▽ ▽ ▽ ▽ ▽ ▽ ▽ ▽

INGYEN megküldjük minden előfizetőnek **Benedek Elek: Híres erdélyi magyarok** című könyvét, ha az előfizető két új előfizetőt és ▽ ▽ ▽ ▽

INGYEN megküldjük minden előfizetőnek **Monoky Sándor: Tündérmese** című könyvét, ha az előfizető egy előfizetőt szerez és az új előfizetőknél legalább is egy félévre szóló előfizetési díját beküldi. ▽ ▽ ▽ ▽

Hisszük, hogy e szép ajándékok még fokozottabb mértékben ösztönözni fognak benneteket arra, hogy, mint eddig is tettétek, a Cimborá olvasó táborára részére minél több olvasót szerezzetek. ▽ ▽ ▽ ▽ ▽ ▽ ▽ ▽

Szép feladatotokhoz a CIMBORÁ kiadóhivatala sikeres munkát kíván.

A Cimborá ez évi január, február márciusi és áprilisi számai teljesen elfogytak. Ezekkel a számokkal senkinek sem szolgálhatunk. □□

Szeptember végén lejárt a harmadik negyedév. – Ne mulasszátok el az előfizetési díjaitokat beküldeni, mert kénytelenek leszünk a lap további küldését beszüntetni.

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
SZABADSAJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. SATMAR.
A LAPOT A NYOMDAVÁLLALAT BAIÁ-MAREI (NAGYBÁNYAI) FIÓKJÁNAK GYORSSAJTÓJÁN NYOMJÁK
A SZERKESZTÉSÉRT DÉNES SÁNDOR FELEL.
A SZÍNES GIMLAPOKAT ÓCSVÁR REZSŐ RAJZOLTA.

BCU Cluj / Central University Library Cluj